



Norges
vassdrags- og
energidirektorat

TrønderEnergi AS
Postboks 9483 Sluppen
7496 TRONDHEIM

Vår dato: 18.03.2021
Vår ref.: 201406375-12
Arkiv: 317
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Morten Henrik Kielland
22959921/mhk@nve.no

Rehabilitering av dammer i Vikvassdraget, TrønderEnergi AS, Åfjord kommune, Trøndelag - Godkjenning av detaljplan for miljø og landskap

Vi viser til søknad om godkjenning av detaljplan for miljø og landskap for *Vikvassdraget - Fornyning av dammer*.

Vedtak

NVE godkjenner fremlagte detaljplan for miljø og landskap av 7.12.2020 for fornying av dammer i Vikvassdraget, Åfjord kommune.

Godkjenningen av detaljplan for miljø og landskap gis på følgende vilkår:

- NVE forutsetter at overskuddsmasser som legges i magasinene formes på en naturlig måte ned til LRV slik at de glir inn i eksisterende terreng når magasinet er nedtappet.
- For å begrense ulempene for reindriften kan det være aktuelt med anleggsstans i kortere perioder ved behov.
- NVE forutsetter fortsatt god kontakt mellom partene i anleggsperioden, slik at reindriften har anledning til å komme med innspill til tilpasninger og alternative avbøtende tiltak.
- NVE forutsetter at TrønderEnergi, før anleggsstart, innhenter utslippstillatelse for midlertidig anleggsarbeid og drift av steinbrudd.
- Det må utarbeides en plan som sikrer nødvendige tiltak for å forebygge trafikkulykker i bygge- og anleggsfasen ved dammen ved Øvre Vikvatnet.
- Vi skal godkjenne utkast til opplysningsskilt og foreslått plassering. Skiltene skal tilfredsstille våre krav til informasjon for allmennheten.
- Dere skal orientere oss om når anleggsarbeidet starter og når anlegget blir satt i drift. Vi skal også orienteres ved viktige eller kritiske faser.

Detaljplan for miljø og landskap må være i samsvar med vilkår og forutsetninger som framgår av konsesjonen datert 29.9.1989 og NVEs innstilling datert 7.11.1986. NVE kan kreve ytterligere detaljering for alle deler av tiltaket. Slike planer skal godkjennes av oss før arbeidet settes i gang.

Godkjenningen har hjemmel i kgl.res. datert 29.9.1989 post nr 10.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Abels gate 9
7030 TRONDHEIM

Region Nord
Kongens gate 52-54
Capitolgården
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Tilsyn

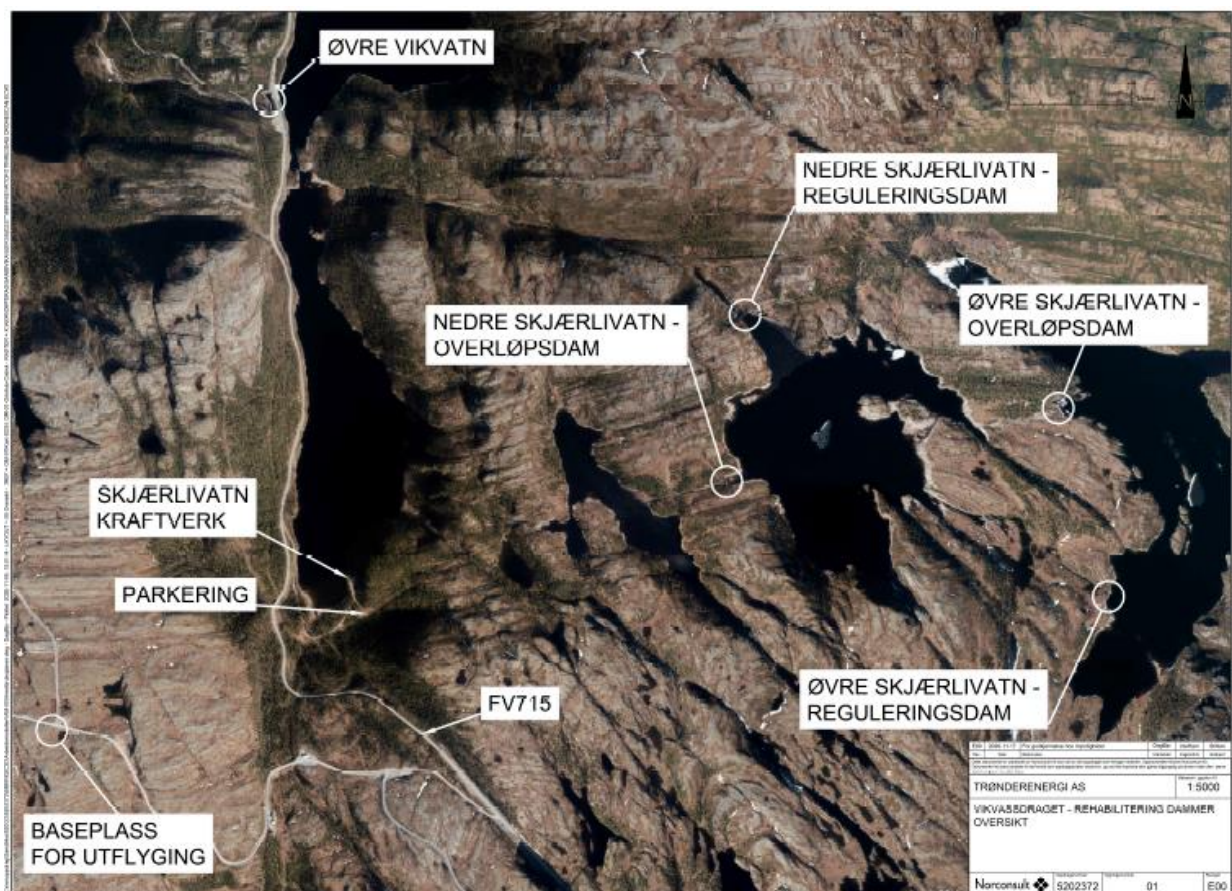
NVE vil følge opp anlegget med inspeksjon.

Anlegget er både for planlegging, bygging og senere drift underlagt bestemmelser om internkontroll etter forskrift om internkontroll etter vassdragslovgivningen (FOR 2011-10-28 nr. 1058 IK-vassdrag). Ved tilsyn på anlegget vil NVE kontrollere at internkontroll etter denne forskrift er etablert.

Vår behandling av søknaden

Detaljplanen

I forbindelse med revurdering av dammene tilknyttet Vik kraftverk og Skjærlivatn kraftverk ble det avdekket avvik som viser at dammene ikke tilfredsstiller gjeldende krav i Damsikkerhetsforskriften med tilhørende retningslinjer. TrønderEnergi Kraft AS planlegger å rehabilitere dammene ved Øvre og Nedre Skjærlivatn og Øvre Vikvatn i Åfjord kommune i Trøndelag fylke.



Figur 1: Oversikt over dammer i Vikvassdraget som skal rehabiliteres

Tiltaket omfatter diverse betongarbeider på tre overløpsdammer og to reguleringsdammer. På to dammer skal det settes inn nye tappeluker og lukehus. På to dammer skal tappelukene rehabiliteres.

Arealbruksplanene angir arealer for midlertidig og permanent bruk. Generelt ved alle anleggene er dette nødvendige arealer for veier, rigg og lagring samt lager for overskuddsmasser. Ved Nedre Skjærlivatn er det i tillegg behov for et lite steinbrudd.

Alle områder som er berørt i anleggsfasen skal istandsettes etter prinsippet om naturlig revegetering.



Anleggsarbeidene ved dammene tilknyttet Skjerlivatn kraftverk skal foregå over to sesonger. Arbeidet på dammen ved Øvre Vikvatn skal utføres i perioden april til juli 2021. De to dammene i Øvre Skjerlivatn skal fornyes i perioden juli til november 2021, mens dammene i Nedre Skjerlivatn skal fornyes i perioden mai til november 2022.

Detaljplanen er sendt på høring 11.2.2021 til Fosen reinbeitedistrikt, Åfjord kommune, Statsforvalteren i Trøndelag og Trøndelag fylkeskommune

Høringsuttalelser

NVE har mottatt fire uttalelser til detaljplanen:

Statsforvalteren i Trøndelag uttaler i brev datert 4.3.2021:

I detaljplan er det beskrevet at det aktuelle reinbeitedistrikt, Fovsen njaarke sijte – Nordgruppen, er kontaktet i forbindelse med planarbeidet. Området er høst/vinterbeite for rein, anleggsarbeidet er planlagt i samme tidsrom. Det vil være viktig med godt samarbeid med distriktet i anleggsperioden, slik at de kan komme med innspill til tilpasninger, alternativt avbøtende tiltak, under anleggsperioden. Utover dette har vi ingen merknad.

Statsforvalteren har ut fra sine øvrige fagområder ingen ytterligere merknader til saken.

Trøndelag fylkeskommune uttaler i brev datert 2.3.2021:

Vi vurderer at det er liten risiko for at planen vil komme i konflikt med automatisk fredete kulturminner. Deler av området har blitt befart i forbindelse med tidligere planarbeid, og ble da vurdert til å ha et lavt potensial for automatisk fredete kulturminner. En gjennomgang av arkivdata, flyfoto, laserskann og en helhetsvurdering av landskapet støtter dette.

Vi minner imidlertid om den generelle aktsomhets- og meldeplikten etter § 8 i kulturminneloven. Dersom man i løpet av arbeidets gang oppdager noe som kan være et automatisk fredet kulturminne (f.eks. gjenstander, ansamlinger av sot/kull eller stein), skal arbeidet stanses og fylkeskommunen varsles.

Statens vegvesen uttaler i brev datert 11.3.2021:

Del av eksisterende dam ligger ca. 21 meter fra midtlinje veg ifølge vår kartinnsynsløsning. Byggegrense for fylkesveg er 50 meter, jf. § 29 i veglova.

Det er i dag rekkverk langs fv. 715 og anleggsområdet frem til avkjørsel for privat veg. Riggplass/eksisterende parkeringsplass vil ligge innenfor sikkerhetssonen som her vil være 7,5 meter, jf. vegnmalene.

Det foreligger ikke opplysninger i det tilsendte materialet om sikring av riggområdet og fv. 715 i bygge- og anleggsfasen. Det må stilles krav om en plan for bygge- og anleggsfasen. Planen må sikre nødvendige tiltak for å forebygge ulykker. Planen må omhandle tiltak for å ivareta



trafiksikkerhet i tillegg til støy og støv. Vårt **faglige råd** er at det må tas inn et krav som ivaretar bygge- og anleggsfasen.

Fosen reinbeitedistrikt ^v/Svein Bjørk uttaler i brev av 17.2.2021:

Vikvassdraget ligger innenfor beiteområdene til nordgruppen i Fovsen Njaarke sijte (Fosen reinbeitedistrikt). Området er i all hovedsak høstvinter- og vinterbeite. Reindriften omtales i detaljplanen på s. 10.

*Nordgruppen har hatt god dialog med Trønderenergi ifm. planleggingen av arbeidet. Fremdriftsplanen som er forelagt reindriften innebærer aktivitet fra **1.april t.o.m. 31.oktober i 2021 og 2022**. For å unngå misforståelser og uheldige situasjoner ber vi om at planlagt anleggsperiode tidfestes i detaljplanen. Arbeid utenfor perioden 1.april – 31.oktober må avklares på forhånd. Videre forutsettes det nødvendig kontakt underveis dersom det oppstår avvik fra detaljplanen eller det kommer rein på beite inn i området.*

Helikopterbase på Bessakerfjellet for transport av mannskap og utstyr er en god løsning for reindriften.

E-post 10.3.2021:

Viser til Trønderenergis (reviderte) detaljerte fremdriftsplan hvor drift t.o.m. 19. november skisseres. Som tiltakshaver er kjent med, øker sannsynligheten for at reindriften blir berørt av anleggsarbeidet jo lengre ut på høsten man kommer. Men dette forholdet virker man å være klar over, og villig til å ta hensyn til dersom det skulle oppstå behov for det. Reinbeitedistriktet finner å kunne akseptere fremdriftsplanen, men det vises til de forhold som påpekes i høringsuttalelsen av 17. februar og at dette blir nedfelt i miljøplanen.

Vurderinger av høringsinnspill

Deler av de mottatte innspillene er dekket gjennom gjeldende vilkår i konsesjonen. For øvrig er innspillene søkt ivare tatt lenger ned i vedtaket (kap. *Begrunnelse for særskilte godkjenningsvilkår*).

Vurdering av flom og skredfare

Det er ifølge detaljplanen ikke identifisert flom- og skredfare i de aktuelle anleggsområdene. Topografien tilsier at det er liten fare for skredhendelser i anleggsområdene, og det planlegges å holde lav vannstand i magasinet i byggeperioden, slik at uønskede flomhendelser unngås.

Vurderinger etter naturmangfoldloven

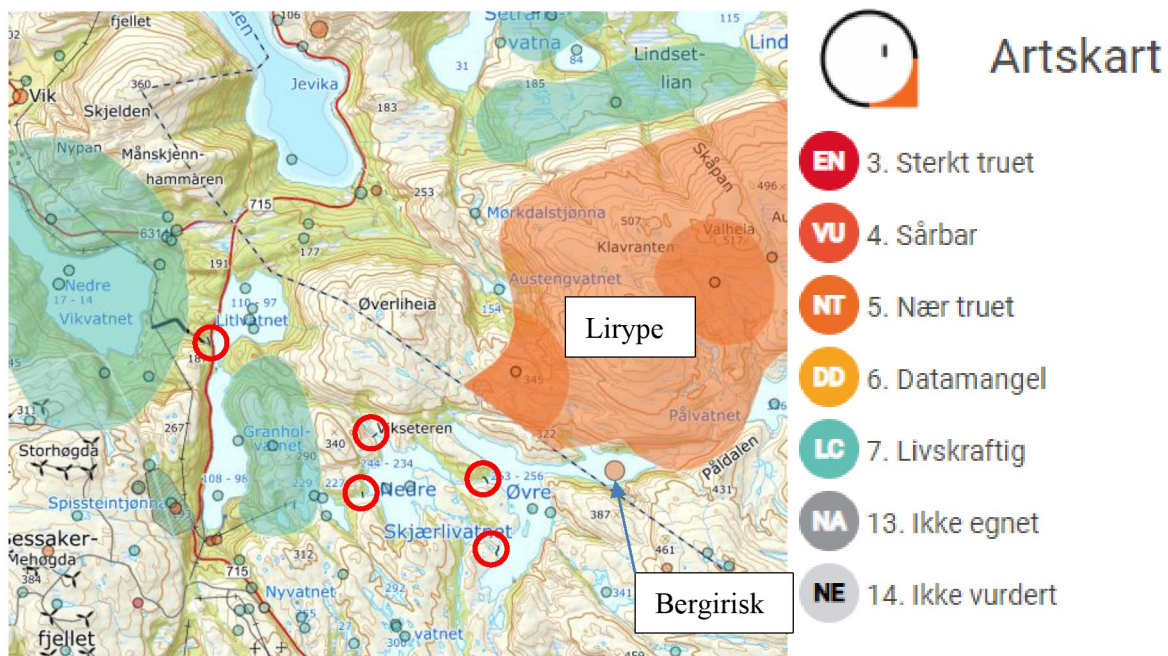
Alle myndighetsinstanser som forvalter natur, eller som fatter beslutninger som har virkninger for naturen, plikter etter naturmangfoldloven § 7 å vurdere planlagte tiltak opp mot naturmangfoldlovens relevante bestemmelser.

Kunnskapen om naturmangfoldet og effekter av eventuelle påvirkninger er basert på den informasjonen som er lagt fram i innsendt plan, høringsuttalelser og NVEs egne erfaringer. NVE har også søkt i tilgjengelige databaser som Naturbase og Artskart den 12.3.2021.

Etter NVEs vurdering er det innhentet tilstrekkelig informasjon til å kunne fatte vedtak. NVE mener derfor det er tilstrekkelig grunnlag for å vurdere tiltaket og de virkninger det har på det biologiske mangfoldet. Samlet sett mener NVE at kravet til kunnskapsgrunnlaget etter naturmangfoldloven § 8 er oppfylt.

I influensområdet til dammene knytta til Skjerlivatn kraftverk er det registrert flere sjeldne hekkende fuglearter: storlom, orrflugh, lirype og bergirisk. Av disse er både lirype og bergirisk nært truet (NT) og på rødlista. Lirype er knyttet til et større område i Osen kommune nord for Øvre Skjerlivatn. Området berøres ikke direkte av den planlagte anleggsaktiviteten ved overløpsdammen. Arbeidet ved dammen pågår utenfor hekketiden i perioden august - november. I tillegg tilsier avstand og størrelse på leveområdet at det er svært liten risiko for at anlegget vil medføre negativ innvirkning på arten. Tilnærmet de samme vurderingene gjelder bergirisk.

Planene som foreligger, vil etter NVEs vurdering ikke være i konflikt med forvaltningsmålet for naturtyper og økosystemer gitt i naturmangfoldloven § 4 eller forvaltningsmålet for arter i naturmangfoldloven § 5.



Figur 1: Artskart viser registreringer av rødlista arter (kategori 3-5) i influensområdet for anleggsstedene.

I og med at det ikke kan påvises effekter av tiltaket på truet, nær truet eller verdifull natur, legger NVE til grunn at det ikke er nødvendig å foreta vurderinger etter miljøprinsippene i naturmangfoldloven §§ 9 – 12.

Planen konkretiserer de tiltakene som skal gjøres for å hindre og begrense skader på naturmangfoldet gjennom begrenset arealbruk, istandsetting og naturlig revegetering av nødvendige terrenginngrep. Kostnadene for dette dekkes av TrønderEnergi AS.

Begrunnelse for særskilte godkjenningvilkår

NVE konstaterer at det i detaljplanen er lagt stor vekt på å begrense inngrep.



Generelt bør en der det ikke skal foregå transport med maskiner søke å etablere rigg og lagerområder uten terrenginngrep (masseutskifting). Likeledes at midlertidige anleggsveger legges på fylling framfor med skjæring dvs minst mulig varige inngrep.

Etablering av riggområder og veger er beskrevet med bruk av geotekstilduk og løsmasser fra reguleringssonen i magasinet. NVE vil understreke at en bør revurdere lokaliseringen av og størrelsen på riggområder samt på hvilke områder en velger å bruke løsmasser. Dette for å begrense inngrepene som følge av uttak av masser, men også for å minimere omfanget av tilbakeføring/istandsetting. Det avsatte arealet ved overløpsdammen i Nedre Skjerlivatn virker eksempelvis svært stort i forhold til de øvrige anleggsstedene. Dette arealet er i tillegg anlagt i/på svært krevende grunn (myr). Vi vil anbefale å søke og begrense størrelsen på dette arealet og velge konkrete arealer med mest mulig fastmark eventuelt vurdere å bruke reguleringssonen i magasinet.

Det inngår i detaljplanen at en kan legge overskuddsmasser i magasinet. NVE kan akseptere slik plassering. Vi forutsetter at slike masser skal formes som beskrevet i planen. NVE vil presisere at masser mellom HRV og LRV også må formes på en naturlig måte slik at de glir inn i eksisterende terreng når magasinet er nedtappet.

Fosen reinbeitedistrikt benytter deler av området som berøres til høst/vinterbeite. Det planlagte anleggsarbeidet vil pågå fra april til november og vil følgelig kunne medføre ulemper for reinbeitedistriktet på høsten (september - november) ved dammene i Øvre og Nedre Skjerlivatn. For å begrense ulempene for reindriften kan det være aktuelt med anleggsstans i kortere perioder ved behov. NVE forutsetter fortsatt god kontakt mellom partene i anleggsperioden, slik at reindriften har anledning til å komme med innspill til tilpasninger og alternative avbøtende tiltak. Vi forutsetter at reindriften kontaktes spesielt ved bruk av helikopter etter 1. september.

NVE forutsetter at TrønderEnergi, før anleggsstart, innhenter utslippstillatelse for midlertidig anleggsarbeid og drift av steinbrudd.

Det forutsettes at det etableres generelle tiltak for å begrense avrenning av finstoff til vassdrag fra anleggsområdene.

I detaljplanen er det ved reguleringsdammen i Nedre Skjerlivatn forutsatt etablering av et lite steinbrudd. NVE vil anbefale alternativ 2. Denne lokaliseringen gir totalt sett minst arealinngrep, kort transport av masser og bedre muligheter for å «skjule» inngrepet i ettertid. Vi anbefaler at det vurderes å senke uttaket i bruddet under vannspeilet slik at deler av uttaksarealet i ettertid dekkes av vann.

Det må utarbeides en plan som sikrer nødvendige tiltak for å forebygge trafikkulykker i bygge- og anleggsfasen ved dammen ved Øvre Vikvatnet slik innspillet fra Statens Vegvesen beskriver.

Forhold som dere må avklare før arbeidet kan starte

Plan- og bygningsloven

Dere må avklare med kommunen om tiltaket må ha dispensasjon fra gjeldende arealplan. Dette fordi det må være i samsvar med kommuneplanen sin arealdel og gjeldende reguleringsplaner. Dette gjelder selv om tiltaket har fått konsesjon, og dermed er unntatt fra byggesaksbehandling etter plan- og bygningsloven, jf. forskrift om byggesak (FOR 2010-03-26-488 - byggesaksforskriften) § 4-3 første ledd.



Dere må og sørge for at tiltaket blir gjennomført i samsvar med plan- og bygningsloven og tilhørende forskrifter. Dette gjelder særlig reglene i plan- og bygningsloven om tekniske krav (§ 29-5), og krav til produkt til byggverk (§ 29-7) med tilhørende deler av byggeteknisk forskrift. Disse gjelder så langt de passer for tiltaket.

Damsikkerhetsforskriften

Dette vedtaket omfatter ikke plan for sikkerhet av vassdragsanlegg i konsekvensklasse 1 og høyere etter damsikkerhetsforskriften som også skal være godkjent før anleggsstart.

Naturforekomster, landskapsområder og kulturminner

Vi minner om konsesjonærens ansvar ved anlegg/drift og post 14 om naturforekomster og kulturminner som må følges opp i forkant av og under anleggsperioden.

Privatrettslige rettigheter

Vi gjør oppmerksom på at konsesjonæren må sørge for å skaffe seg nødvendige privatrettslige rettigheter før anleggsarbeidene starter.

Vi ber TrønderEnergi AS orientere berørte grunneiere og parter med kopi av dette vedtaket. NVE skal ha kopi av utsendt orientering.

Nødvendige tillatelser etter annet lovverk

Tiltaket omfatter deponering av betong og mellomlagring av grave- og sprengsteinsmasser. TrønderEnergi AS har fått tillatelse av Miljødirektoratet (i vedtak datert 07.12.20) til å deponere betong uten armeringsjern i eksisterende steinbrudd i nærheten av overløpsdammene ved Øvre- og Nedre Skjerlivatn.

Det framgår av detaljplanen at det vil bli utarbeidet detaljerte planer som beskriver krav til håndtering av spillolje, kjemikalier og avfall nærmere anleggsstart. Gråvann infiltreres lokalt eller samles i tett tank, og også kloakk og spillolje samles i tett tank.

Alt rivningsmateriale utover betongen, samt øvrig avfall vil ifølge detaljplanen bli levert til godkjent deponi.

NVE forutsetter at det før anleggsstart innhentes tillatelse til generell anleggsvirksomhet og spesiell tillatelse til midlertidig drift av steinbrudd.

Dokumentasjon til Åfjord kommune

Når anlegget er ferdig bygd, skal dere sende kartdata i egnet format med alle fysiske anlegg til Åfjord kommune, slik at kartdata kan gjøres tilgjengelige på en enkel måte, jf. byggesaksforskriften § 4-3 fjerde ledd.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages, se orientering om rett til å klage på siste side.



Med hilsen

Ingunn Åsgard Bendiksen
direktør

Mari Hegg Gundersen
Seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Kopi til:

Fosen / Fovsen Njaarke reinbeitedistrikt - Reinbeitedistrikt 6, Nord-Trøndelag
Sametinget / Samediggi
STATSFORVALTEREN I TRØNDELAG
Trøndelag fylkeskommune
ÅFJORD KOMMUNE



Orientering om rett til å klage

Hvem kan klage på vedtaket?	Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.
Hvor skal du sende klagen?	Du må adressere klagen til Olje- og energidepartementet (OED), men sende den til NVE. NVEs e-postadresse er: nve@nve.no . NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til OED.
Frist for å klage	Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket. Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket.
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.
Hva skal med i klagen?	Klagen bør være skriftlig. I klagen må du: Skrive hvilket vedtak du klager på. Skrive hvilket resultat du ønsker. Opplyse om du klager innenfor fristen. Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.
Du kan få se dokumentene i saken	Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.
Vilkår for å gå til domstolene	Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av OED som overordnet forvaltningsorgan. Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.
Sakskostnader	Dersom NVE eller OED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.



Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.